

Ν. Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διακοσμοῦ τῶν ὀδῶν Πειραιῶς καὶ Γερωνίου.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἑτησίᾳ δρ. ν. 8	Τὰ Βασιλεία τῶν Ἐρωτῶν (μετὰ εἰκόνα).—Τὸ τῶρον καὶ οἱ περιφημότεροι περὶ τὸ τοξοῦσιν λαοὶ ὑπὸ Α. Μ. Κεράλη.—Εἰκονογραφικὸν Μουσεῖον—Φλωριάν. (βιογραφία μετὰ εἰκόνας)—Πολωνικά Διηγήματα.—ἡ Ὀλυδία ὑπὸ Ν. Κληνίου.—Ποικίλα—Εἰδοποιήσεις.	Ἐν Ἀθήναις. Λεπτ. 40
» » ἑξαμην. » » 5		» ταῖς ἐπαρχ. ἑτησίᾳ » » 45
» ταῖς ἐπαρχ. ἑτησίᾳ » » 10		» τῶ ἐξωτερικῶ. . . . » 25
» » ἑξαμην. » » 6		
» τῶ ἐξωτερικῶ ἑτησίᾳ φρ. 15		Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50

ΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΝ

ΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΝ

«Μή, γλυκεῖα κόρη, εἰσέρχου εἰς ἐκεῖ. Ἡ κλίμαξ, τὴν ὁποίαν ἀναβαίνεις εἶναι ἐπεστρωμένη διὰ ῥόδων, ὁ περίξ ἀὴρ ἀποπνέει ἀρώματα, αἱ ἡδοναὶ σέ ἐξωθοῦσι, σέ καλοῦσιν οἱ ἔρωτες.

«Πρόσεξε· πάντες οὗτοι εἶναι ἐχθροὶ τῆς καλλονῆς τοῦ σώματος σου καὶ τῆς ἡσυχίας τῆς ψυχῆς σου.

«Ἄν εἰσέλθῃς, θὰ σέ καταλάβῃ μέθη ἡδέια καὶ ἐπὶ τῶν πτερύγων τῶν ἐρώτων θὰ πετάξῃς εἰς κόσμοις ἀγνώστους, τοὺς ὁποίους ὀνειροπολοῦσιν αἱ αἰσθήσεις σου. Στήθι· πολὺ ἀκριβὰ θὰ πληρώσῃς πάντα ταῦτα.

«Θ' ἀραιωθῇ καὶ θὰ λευκανθῇ προῶρως ἡ μεγαλοπρέπῃς κόμη σου· θὰ μαρανθῶσι καὶ θὰ καταπέσωσι τὰ ῥόδα τῶν παρεῖδων σου· θὰ ὠχριάσωσι τὰ κοράλλια χεῖλης σου· κοῖλαι θὰ κατασῶσιν αἱ παρεῖδοί σου· οἱ λαμπροὶ ὀφθαλμοὶ σου θὰ χάσωσι τὴν λάμψιν των καὶ θὰ μεταβληθῶσιν εἰς πηγὰς δακρῶν· θὰ κλίνῃ καὶ θὰ κυρτωθῇ τὸ ἡγεμονικὸν ἀνάστημά σου καὶ πρὸς τὴν γῆν κεκυφῆτα εἰς μάτην θὰ ἐπιθυμῆς τὸ παρελθόν.

«Ἡ γαλήνη τῆς καρδίας σου θὰ φύγῃ· θὰ γεννηθῇ ἐν αὐτῇ σκώληξ, τύψις τοῦ συνειδόμενου καλούμενος, ὅστις θὰ μιάνη τὴν μυροδόλον ἀναπνοὴν σου καὶ θὰ σέ φέρῃ νέαν ἔτι εἰς τὸν τάφον.»

Ἀκούει ἡ κόρη καὶ ἴσταται μετὰ δισταγμοῦ. Ἄλλ' οἱ ἔρωτες διπλασιάζουσι τὰς δυνάμεις των. Ὡ! ἡ φωνὴ τῶν ἐρώτων εἶναι ἰσχυροτέρα καὶ τοῦ χρότου τοῦ κεραυνοῦ καὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς τοῦ δημιουργοῦ, τὴν ὁποίαν ἐληθμομένησεν ἡ Εὐα, ὅταν ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν ὁ ὄφις.

Διστάζει ἔτι, ἀλλ' ὁ δισταγμὸς τῆς, πολὺ φοβοῦμεθα, δὲν θὰ ἦναι μακρὸς. Ἡ δυστυχὴς... ὦ! ὁ κόσμος, ἀφ' ἧς ἐπλάσθη, τὴν αὐτὴν πάντοτε θαδίζει· ὀλισθημα καὶ μεταμέλεια, καὶ εἶτα ἡ αἰωνιότης.

Θὰ εἰσέλθῃ ἡ κόρη. Θὰ τὴν ἴδωμεν ἐξερχομένην...

Καὶ τότε;

Καὶ τότε ὁ κόσμος θὰ ἐξακο-

λουθήσῃ τὴν πορείαν του. Σταγῶν ἐν θαλάσῃ εἰς δυστυχῆς ἐπὶ πλεόν.

Καὶ τότε; τότε ὁ ἀνεκλήτως πλεόν καταδεδικασμένος θὰ κραυγάζῃ βλασφημιῶν:

«Ἀδιάφορον! δυστυχία, εὐτυχία, ἀρετὴ, κακία, τὰ πάντα ὄνειρος!»

(Ἐκ τῶν τοῦ Anichs)

E. Σχ.

ΤΟ ΤΟΞΟΝ

ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΤΕΡΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟ ΤΟΞΕΥΕΙΝ
ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Τὸ τόξον, ὡς ἡ ἀσπίς, ἦτο ὄπλον ἀρχικῶς Ἀσιατικόν, ἢ τοῦλάχιστον χαρακτηριστικὸν μᾶλλον τῶν Ἀσιατικῶν ἢ τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Πάντες σχεδὸν οἱ τὸν στρατὸν τοῦ Ξέρξου ἀποτελοῦντες στρατιῶται κατὰ τὴν εἰς Ἑλλάδα εἰσβολὴν του, ἦσαν ὀπλισμένοι διὰ τόξων, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου γενομένης ἀπαριθμήσεως τῶν διαφόρων ταύτων ἐθνῶν.

Ἀλλὰ τὸ Ἀσιατικὸν τόξον διέφερε κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ· τὸ πρῶτον ἦτο ἡμισελήνοειδές, τὸ δὲ, εἶχε διπλὴν κύρτωσιν, συγκειμένην ἐκ δύο καμπύλων μερῶν, ἡνωμένων ἐν τῷ μέσῳ διὰ πῆγως. Τοιοῦτον εἶναι τὸ τόξον, τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἐν τῇ Ἰλιάδι περιγραφόμενον, καὶ ἀπεικονιζόμενον ἐπὶ τῶν μέχρις ἡμῶν διασωθέντων ἀρχαίων μνημείων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Αἰγυπτίων μαρμάρων.

Αὐτὴν ἐσὺλα τόξον εὐξοῦν, ἰξάλου αἰγῆς ἀγρίου, ἢν ῥὰ ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέφανοι τυχῆσας, πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένους ἐν προδοκῆσι, βεβλήκει πρὸς σῆθος· ὁ δ' ὑπτιος ἄμπεσε πέτρῃ· τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἐκκαίδεκάδωρα πεφύκει καὶ τὰ μὲν ἀσπίσας κεραεξῆς ἤραρε τέκτων, πᾶν δ' εὐ λεινάς, χρυσῆν ἐπέθηκε κορώνην. (1)

Μὴ νομίσῃ τις ὅτι μόνη ἡ ἐπιτηδειότης ἀπετέλει τὸν καλὸν τοξότην. Ὁ πρῶτιστος ὄρος ἦν ὁ χειρισμὸς τοῦ τόξου—πρᾶγμα δύσκολον καὶ μεγάλην ἀπαιτοῦν ῥώμην κατὰ τὸν Ὀμηρικὴν ἐποχὴν. Παρατηρήσατε ἐν τῇ Ὀδυσσειᾷ, ὅπως προσπαθεῖται καταβάλλουσιν οἱ μνηστῆρες, ὅπως τανύσωσι τὸ τόξον τοῦ Ὀδυσσεῦς, καὶ τοι ἡ χεὶρ τῆς Πηνελόπης ἦτο τὸ γέρας τοῦ νικησάντος.

Κέλυτε μέν, μνηστῆρες ἀγνόητες, οἱ τότε δῶμα ἐγόρατ' ἐσθίμενοι καὶ πινόμενοι ἐμμενῆς αἰεὶ, ἀνδρὸς ἐπιχορμῆνιοι πολλὸν χρόνον· οὐδέ τίς ἄλλη μύθος ποιήσασθαι ἐπιχεροῖσιν ἐδύνασθε, ἀλλ' ἐμὲ ἴεμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα. Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τότε φαίνεται ἄσθλον· ἦσσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσεῦς θέϊοιο· ὅς δέ κε ῥήϊτατ' ἐντανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι·

(1) Ἰλιάδ. IV. 405-444

καὶ δισταύουσα πελέκειν δοκαίδακα πάντων, τῷ κεν ἄμ' ἰσποίμην, (1).

Οἱ μνηστῆρες ἠγωνίσθησαν πάσαις δυνάμεσιν· ἀλλ' εἰς μάτην. Τὸ ὄπλον εἶναι πολὺ βαρὺ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς βραχιονιάς των. Εἰς τούτων ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ τῷ ὑπέρετῃ του:

Ἄγριον δὴ, πῦρ καῖον ἐὶ μεγάρουσι, Μελανθεῦ, πᾶρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ ἐκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τραχὺν ἔνδον ἔόντος ἄφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, τόξου περιώμεθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄσθλον. (2).

Καὶ ὁ Τηλέμαχος αὐτὸς, προσπαθεῖ νὰ ἀνύσῃ τὸ τόξον τρις, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ. Εἰς μόνον θνητὸς δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ὄπλον τοῦτο, εἶναι δ' οὗτος ὁ Ὀδυσσεύς, ὅστις ἐπανελθὼν ἀγνωστος ἐν τοῖς ἀνακτόροις του λαμβάνει τὸ τόξον, ἐγείρει αὐτὸ πολλὰκις καὶ χαλαρῶναι τὴν νευράν,

ἢ δ' ὑπὸ καλῶν ἄεϊσε, χεῖλιδὸν εἰκέλη αὐδῆν. (3)

Τὸ δὲ βέλος διαπεράσεν τοὺς δακτυλίους, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄχρι τοῦ τελευταίου, ἐμπήγνυται ἐπὶ τῆς θύρας τῆς αἰθούσης, πρὸς μεγάλην τῶν μνηστῆρων τῆς Πηνελόπης ἐκπλήξιν. Καταλλήλως δὲ τρώντι θὰ ἐψάλλον οὗτοι τότε ἐν χορῶ ἔν τῳ Ὀδυσσεὶ τοῦ Ponsard.

Victoire au mendiant, victoire !
Le mendiant est le plus fort !
A lui la gloire
D'avoir tendu l'arc sans effort !
La flèche a sifflé dans l'espace ;
Le mendiant est bon archer.
La flèche siffle, vole et passe
Par les anneaux sans les toucher !

Κατὰ τοὺς μετέπειτα αἰῶνας τὸ τόξον δὲν ἦτο, ὡς ἠθελέ τις νομίσῃ, πολὺ εὐκαμπότερον διὰ τοὺς πρωτοπειρούς. Ὁ ἀθλητὴς Τίμανθος, οὗ τὸ ἀγάλμα, ἔργον τοῦ περιφανοῦς Μύρωνος, ὑπῆρχεν ἐν Ὀλυμπίᾳ, συνειθίξας, γέροντων, νὰ ἀσκῆται τανύων ἐν τόξον, ἀποδεικνύων διὰ τούτου τὴν ἰσχύν του. Προσθετέον, ὅτι πολλοὶ εἶναι αὐτοκράτορες τῶν τελευταίων αἰῶνων ἠσκησάντο ὡς ὁ Τίμανθος· εἰς μάλιστα ταύτων καυχᾶται ἐν τῇ διαθήκῃ του, ὅτι ἐτάνυσε τόξον βάρους 150 λιτρῶν.

Ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἀναφέρονται ἐπιτηδαιοὶ τοξῶται διαφιλονεικοῦντες τὸ βραβεῖον τῆς ἐπὶ πτηνὰ βολῆς κατὰ τοὺς πρὸς τιμὴν τοῦ Πατρόκλου τελοῦμενους ἐπικηδείους ἀγῶνας. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἔσθησε ἐπὶ τῆς ἄμμου ἰσθμὸν πλοίου, ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ ὁποίου προσέδεσε περικτεράν. Οἱ δύο ἀνταγωνιστὰι ἦσαν ὁ Τεύκρος, ἐπιτηθειότατος τοξότης, καὶ ὁ Μηριόνης, ἵπποκόμος τοῦ Ἰδομενεῦς.

(1) Ὀδυσ. XXI. 63-77.

(2) Ὀδυσ. XXI. 476-480

(3) Ὀδυσ. XXI. 441

καὶ θά φονεύσῃ μόνος πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ζῶα. Ἡ εἰδησις αὐτῆ ἐπέσυρε εἰς Ῥώμην ὀλοκλήρου τῆς Ἰταλίας τοὺς λαούς. Τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν, οἱ περίεργοι συνωθύντο εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, ὅπως ἴδωσι τόσῳ περιεργον θέμα. Πέριξ τοῦ ἀμφιθεάτρον ὑψοῦτο στοά, ἀφ' ἧς ὁ Αὐτοκράτωρ ἔμελλε νὰ δείξῃ τὴν ἐπιτηδείότητά του. Ἐν πρώτοις ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῶν ἐλάφων, τῶν δορκάδων, καὶ τῶν λοιπῶν ἀβλαβῶν ζῶων, ἅτινα κατεδίωκε, τρέχων ἀπὸ τοῦ ὑπερφύου· μετὰ δὲ ταῦτα μετεχειρίσθη τὸ ἀκόντιον διὰ τοὺς λέοντας καὶ τὰ ἄγρια θηρία. Οὐδέποτε ἐσκόπευε δις, διότι ἕκαστος ἀκοντισμός του ἦτο θανάσιμος. Ἐπληττεν εἴτε ἐπὶ τοῦ μετώπου εἴτε ἐπὶ τῆς καρδίας, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον εἶχε περισυνάξει ὅλα τὰ σπανιώτερα ζῶα, σταλέντα ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν. Ὁ Δραμιτιανὸς ἦτο ὁ πρῶτος εἰσαγωγὴν ἐν Ῥώμῃ εἶδη θηρίων, ἅτινα ἐξ εἰκόνων μόνον τῶς ἐγνωρίζοντο ἐκεῖ. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον στρουθοκάμηλοι ἐκ Μαυριτανίας, ἐκπλήξαντες τοὺς Ῥωμαίους διὰ τὴν ταχύτητα τῆς πορείας των, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πτερῶν αὐτῶν, ὁμοίων πρὸς ἰστία ἐξογκούμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ὁ Κόμμοδος ἔβαλλε κατ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς στοᾶς, διὰ βελῶν ἐχόντων δρεπανοειδῆ τὴν αἰχμὴν· τόσῳ δὲ εὐθέως ἐσκόπευεν, ὥστε ἀπέκοπτε τὰς κεφαλὰς των.

Ἄλλοτε πάλιν, ἰδὼν ἀνθρωπὸν τινα μεταξὺ τῶν ὀνύχων πάνθηρος ἢ λεοπαρδάλεως, ἐτόίμου νὰ τὸν καταβροχήσῃ, ὁ Κόμμοδος διὰ τοῦ βέλους του ἐφόνευσε τὸ ζῶον χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ τὸν ἀνθρωπον. Τὸ τοιοῦτον ὑπενθυμίζει ἕτερον περιεργότερον.

Πατὴρ τις βλέπει τὸν υἱὸν του συληφθέντα ὑπ' ὄφεως, διατάζει μεταξὺ τῆς ἐπιθυμίας νὰ σώσῃ τὸ τέκνον του, καὶ τοῦ φόβου μήπως τὸ φονεύσῃ, εὐτυχῶς ὅμως τοξεύσας, ἐφόνευσε τὸν ὄφιν. (1).

Οἱ ἀρχαῖοι τοξόται ἐρρίπτον τὰ βέλη των ἐξ ἀποστάσεως 574 ποδῶν, ὡς ἀναφέρει ὁ Végèce, διατείνονται δὲ μάλιστα ὅτι διὰ τῶν ἐλαφρῶν τούτων βελῶν, ἐπροξένουν μείζονα βλάβην, ἢ ὅσον κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἐφευρέσεως τῶν πυροβόλων.

Οἱ τῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας Ἕλληνες δὲν ἦσαν ἦττον τῶν προγόνων τῶν ἐπιτήδειοι τοξόται. Ὁ Ζωσιμάς, ἀναφέρει περὶ τινος τοξότου, Μενελάου τοῦ ὀνομα, ὅστις δι' ἑνὸς μόνου τόξου ἐρρίπτε συγχρόνως τρία βέλη, κατὰ τρεῖς διαφόρους διευθύνσεις. Πῶς ὁ ἀνθρωπος οὗτος δύο μόνον ἔχων ὀ-

φθαλμούς, ἐξετέλει τοῦτο; Δὲν ἀναφέρει. Βεβαίως ὅμως θὰ ἦτο πλέον ἢ παραβλῶψ. Ἄλλ' οἱ λαοὶ οὗτοι ἐξεπλάγησαν, ὅτε εἶδον τοὺς σταυροφόρους τοξότας μετὰ τοσαύτης ἰσχύος ῥίπτοντας τὰ βέλη των, ὥστε αἱ αἰχμαὶ διεσπέρων τὰς παχυτέρας ἀσπίδας, κατὰ δὲ τὴν Ἄναξη Κομνηνὴν ἐνεπηγύνοντο ὀλοκλήρα εἰς τὰ τεῖχη τῶν πόλεων. Θέλοντες νὰ ταυνώσωσι τὰ τόξα των, ἐπιπτον ὑπτιοί, στήριζοντες δὲ τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ τόξου, ἔφερον τὴν χορδὴν πρὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ ἐτόξευον ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

Ἰπτιοὶ τοξεύουσι καὶ σήμερον τινες ἄγριοι λαοί. Ὁ ζωγράφος Debreit εἶδεν, ἐν τοῖς πέριξ τῆς πόλεως τοῦ San Pedro, εἰς Cantagallo (Βρασιλία) Ἰνδοὺς οὕτω τοξεύοντας, μετ' ἀπιστεύτου δεξιότητος.

Πρὸς τοῦτο ἐξέλεγον συνήθως τὸ μικρότερον τῶν τόξων των. Μετὰ μικρὸν δὲ ἀνορθούμενοι αἰφνης ἐπὶ τῶν ποδῶν των ἐξακοντίζουσι τὸ βέλος αὐτῶν καθέτως ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, οὕτως ὥστε νὰ ἐπαναπέσῃ τοῦτο ἐν τὸς κύκλου, οὗ τὸ κέντρον κατέχει ὁ τοξότης. (1).

Οἱ Ἰνδοὶ οὗτοι καλούμενοι Caboclos, μεγίστας ἀποδίδουσι ὑπηρεσίας εἰς τοὺς φυσιδιόφας καὶ τοὺς περιεγητάς, οὓς ὀδηγοῦσιν εἰς παρθένα δάση, παρέχοντες εἰς μὲν τοὺς πρώτους τὰ σπάνια πτηνὰ καὶ τὰ ζῶα ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην διὰ τὰς συλλογὰς των, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους ἄγραν καὶ ἰχθεῖς.

(Ἐκ τοῦ Merveilles de la Force et de l' Adresse, Guil. Depping)

A. M. ΚΑΡΑΛΗΣ

ΓΡΑΦΙΩΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Συλλογὴ εἰκονογραφιῶν τῶν περιφημοτάτων προσώπων, μετὰ τῶν βιογραφιῶν αὐτῶν.

Τὸ δημοσίευμα τοῦτο σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ γνωστὰ τὰ περιφημώτατα πρόσωπα παντὸς χρόνου καὶ τόπου, ἀπὸ τοῦ στρατιώτου, ὅστις γύνει τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἕως τοῦ σοφοῦ, ὅστις τῇ ἀφιερῶν τὰς ἀγρυπνίας του ἀπὸ τοῦ σοφοῦ, ὅστις δημιουργεῖ ἐν ἐργασίῳ, ἕως τοῦ ναυτικοῦ, ὅστις εὐρίσκει ἕνα κόσμον ἀπὸ τοῦ καλλιτέχνου, ὅστις θέλγει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν, ἕως τοῦ συγγραφέως, ὅστις ὑψώνει τὰς ψυχὰς ἀπὸ τοῦ φιλάνθρωπου τέλους, ὅστις διανέμει τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δυστυχεῖς, ἕως τῆς ταπεινῆς ἀδελφῆς τοῦ νοσοκομείου, ἧτις θυσιάζει αὐτοῖς ὀλοκλήρον τὴν ζωὴν τῆς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΣ

(1). Voyage Pittoresque et Historique au Brezil, 1813 31. — Paris Didot, 1834 39 3 vol in fo avec 144 planches.

ΦΕΝΕΛΩΝ

Γεννηθεὶς ἐν Περιγόρδῃ τὸ 1651. — Ἀποθανὼν ἐν Καμβραίῃ τὸ 1745.

Αἱ Περιπέτειαι τοῦ Τηλεμάχου! Ποῖον βιβλίον ἀνεγνώσθη περισσότερον ἀπὸ δύο αἰῶνων; Ὡς ὁ Λαφονταίνος, ὁ Φενελὼν εἶνε συγγραφεὺς οὕτινος οὐδεὶς ἀγνοεῖ πλέον τὸ ὄνομα, ἀμ' ἀεζήμενος ν' ἀναγινώσκῃ. Ἄλλ' οὐχὶ μόνον ὡς συγγραφεὺς ὁ Φενελὼν εἶνε ἀξιος τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πρᾶκτου λουθούσης φήμης· ἡ εὐαγγελικὴ φιλανθρωπία τοῦ ἱερέως, ἡ πεφωτισμένη ἀφοσίωσις τοῦ πολίτου ἐπιπροσθημέναι εἰς τὰ προτερήματα αὐτοῦ ὡς συγγραφέως κατέστησαν τὴν δόξαν αὐτοῦ μίαν τῶν καθαρωτάτων τοῦ γαλλικοῦ ἐπισκοπείου. — Ὁ Φραγκῆσκος Σαλιναγκ Δελαμότ Φενελὼν ἐγεννήθη ἐν τῇ Περιγόρδῃ τὸ 1651 ἐξ οἰκογενείας πὰ μάλα εὐγενοῦς, ἀλλ' ὀλίγον εὐπόρου. Προωρισμένος εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα, ἰδεῶδες τῆς νεανικῆς του φιλοδοξίας εἶχε τὴν ἐπὶ κινδύνῳ τῆς ζωῆς του ἀποδημίαν, ἵνα κηρύξῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον εἰς τὰ μεμακουσμένα καὶ βάρβαρα φύλα. Ἄλλ' ἡ οἰκογένειά του ἀντέστη εἰς τὰ γενναῖα αὐτοῦ σχέδια καὶ ἐδέησε νὰ εὐχαριστήσῃ μὴ μὲν τὴν διευθύνει ἀποστολῆς σκοπούσης τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὸ καθολικὸν δόγμα τῶν διαμαρτυρομένων τοῦ Πουατοῦ καὶ τῆς Σαιντόγγης. Ὁ νέος ἱεραπόστολος ἔτυχεν ἀποτελεσμάτων ἀνεπίστων, χάρις εἰς τὸ φιλάνθρωπον, τὴν εὐγλωττίαν αὐτοῦ, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἔλαβε φροντίδα ν' ἀπομακρύνῃ πᾶν στρατιωτικὸν παρακολούθημα, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ ἐπαναγάγῃ διὰ τῆς πειθοῦς καὶ ὄχι νὰ καταδιώξῃ. Μετὰ τινα χρόνον ὁ Φενελὼν διωρίσθη παιδαγωγὸς τοῦ δουκὸς τῆς Βουργουνδίας, ἐγγόνου τοῦ ἸΑ' Λουδοβίκου. Τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἡγεμονίδου τούτου, κληθέντος εἰς τὸν θρόνον, ἐθεώρησεν ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς του, καὶ δι' αὐτὸν ἔγραψε τὸν Τηλεμάχον, ἀριστοῦργημα ἠθικῆς, πνεύματος καὶ καλαισθησίας. Τ' ἀξιώματά του δὲν ἔτυχον πάντοτε τῆς ἐπιδοκιμασίας τῆς αὐτῆς, καὶ ὁ διορισμὸς του εἰς τὴν

(1) Ἑλληνικὴ Ἀθολογία. Ἐκδ. Hachette. T. 1. σ. 122.

ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Καμβραίας ἦτο σχεδὸν ἀποτέλεσμα δυσμενείας. Μ' ὅλας τὰς θλίψεις, ἃς προεξένησαν αὐτῷ θρησκευτικαὶ συζητήσεις, ἐν αἷς πολέμιον εἶχε τὸν Βοσσομέτον, κατήντησεν ὁ ἀγαθὸς δαίμων τῆς ἐπισκοπῆς του. Μειλίχως καὶ ἐπιεικῆς, ἠδυνήθη νὰ καταστῇ ἀγαπητὸς παρὰ πᾶσι. Πάντες ἐνθουσιάζονται ἢν ἔδωκεν ἀπόκρισιν εἰς τινὰ ἐφημέριον, ὅστις παρεπονεῖτο διὰ τοὺς χοροὺς τοῦ ποιμνίου του. «Ἄς μὴ χορεύωμεν, ἀλλ' ἄς ἐπιτρέπωμεν εἰς τοὺς ταλαιπώρους αὐτοὺς ἀνθρώπους νὰ χορεύωσι· διατί νὰ τοὺς ἐμποδίζωμεν νὰ λησμονήσωσι μίαν στιγμὴν ὅτι εἶναι δυστυχεῖς;»

Ὁ πόλεμος ἐταλαιπώρησε δεινῶς τὴν Γαλλίαν, καὶ οἱ πολέμιοι εἰσέβαλλον εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Καμβραίας. Εἶδον τότε τὸν εὐσεβῆ καὶ σοφὸν ἱεράρχην περιποιούμενον τοὺς πληγωμένους ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, μεταποιῶντα τὸν οἶκόν του εἰς νοσοκομεῖον καὶ ἄσυλον τῶν φυγάδων. Ἡ μεγαλοφυΐα του καὶ αἱ ἀρεταὶ του ἐθαυμάζοντο ὑπὸ τῶν νικητῶν καὶ διὰ τὸ σταθερὸν τῶν λόγων του οὗτοι ἐσεβάσθησαν τοὺς ἠττημένους. Ὁ Δουξ Καλθοροῦ ὤθησε τὸν πρὸς τὸν Φενελῶνα σεβασμὸν του, ὥστε καὶ ν' ἀποστείλῃ αὐτῷ ὅλα τὰ ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του εὐρεθέντα γεννήματα. Ὁ ἱεράρχης πάντοτε πλήρως αὐταπαρνησίας τὰ διένειμεν εἰς τὰ γαλλικὰ στρατεύματα καὶ τοὺς πτωχοὺς. «Ἐν τῶν ἀξιωματιῶν του ἦτο «ὅτι ἔπρεπε ν' ἀγαπᾶ τις τὴν οἰκογένειάν του μᾶλλον ἑαυτοῦ, τὴν πατρίδα του μᾶλλον τῆς οἰκογενείας του, καὶ τὸ ἀθρώπινον γένος μᾶλλον τῆς πατρίδος του». Ὁ Φενελῶν, βαρέως αἰσθανθεὶς τὸν θάνατον τοῦ βασιλικοῦ μαθητοῦ του καὶ τῶν ἀρίστων φίλων του, ἐτελείωσε θλιβερῶς τὴν ζωὴν του (τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1715).

—οοοοο—

ΠΟΛΩΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΛΔΥΝΑ

ὑπὸ ἸΟΥΛΙΟΥ ΖΟΤΑΡΕΚΗ

Εἶνε παλαιὰ ἱστορία, ἥτις μένει πάντοτε νέα· δυστυχία εἰς ὄντινα συμβῆ αὐτῇ, εἶνε νὰ συντριβῇ ἡ καρδία του!

II. Heine.

Περιέτρехον πρό τινων ἐτῶν τὰ περίχωρα τῆς Κρακοβίας. Καταθλιχθεὶς ἐκ τῶν θαυμασίων, ἅτινα ἡ φύσις ἐπεδαψίλευσε τῇ θελκτικῇ ἐκείνῃ χώρᾳ, ἀπεφάσισα νὰ διέλθω ἡμέρας τινὰς ἐν Ὀυσόβῃ.

Κατὰ τὰς συχνὰς μου ἐκδρομὰς εὐχαριστούμεν πρό πάντων ν' ἀναρρίχῳ-

μαι τὴν τραχεῖαν ἀτραπὸν, ἥτις ἀγεῖ εἰς τὸν παλαιὸν πύργον· ἐκεῖθεν φέρων τὰ βλέμματά μου πρὸς τὴν πεδιάδα ἐθαύμαζον τὰς χρυσὰς καὶ πορφυρὰς χροιάς, ἃς ὁ ἥλιος περιέχυνεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν καλυθῶν, καὶ ἤκουον ἐν βαθεῖα σέψει τὴν βοὴν μακρυνοῦ κώδωνος, ὅστις ἐφαίνετο καλῶν τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου θαύματος. Ἄταξ διευθύνθησαν τὰ βήματά μου πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἀνεχώρουν ἤχοι τόσον ἰσχύοντες ἐν τῇ ψυχῇ μου· ἦτο σχεδὸν νύξ ὅτε ἐφθάσα εἰς αὐτήν. Ἦτο ὠκυδρομημένη ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος καὶ περικυκλωμένη ὑπὸ αἰμασίαις, παρετήρει τις τῆδε κάκεισε ἀρχαίας φιλλύρας. Ἀνεμνήσθη ἀμέσως τοῦ ὠραίου ἐλεγείου τοῦ Γραβίῦ ἐπὶ τοῦ κοιμητηρίου τοῦ χωρίου, καὶ θλιβεροὶ βρεθασμοὶ ἠγείροντο ἐν τῇ συλλογισμένῃ ψυχῇ μου, ὅτε στεναγμὸς οὐχὶ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ προερχόμενος, ἤλθε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν μου, καὶ πλησιάζων ἐλαφρῶς εἶδον γυναῖκα γονυκλιῆ πρό τῆς πύλης τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἐνδυμασία τῆς ὁμοιάζε μὲ τὴν τῶν χωρικῶν τοῦ τόπου· ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκαλύπτετο μὲ λευκὸν μανδύλιον, ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ὁποῦ ἐπιπτε μακρὰ κόμη, ἥτις ἤρχετο καὶ ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους τῆς. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἴω καλῶς τὸ πρόσωπόν τῆς· τὴν ἐκράτει κεκρυμμένον μετὰξὺ τῶν δύο τῆς χειρῶν. Μὴ θέλων νὰ ταράξω τὴν ἐκθύμανσιν τῆς λύπης τῆς, διότι ἤξερω πόσον τὰ δάκρυα ἀνακουφίζουν τοὺς δυστυχεῖς, ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ μὲ παρατηρήσῃ· ἀλλ' ἠρώτησα τὸν πρῶτον, ὃν ἀπήντησα ἐν τῷ δρόμῳ μου χωρικὸν, ἂν εἶχεν ἀποθάνει τις ἐν τῷ χωρίῳ.

— Ὅχι, δόξα τῷ θεῷ! ἀπὸ πολλοῦ δὲν ἀπέθανε τις ἐδῶ.

— Μήπως συνέβη ἄλλα τι δυστύχημα;

— Ὁ θεὸς νὰ μᾶς φυλάτῃ, ἀπεκρίθη εὐθὺς.

Ἄλλ' εἶδον ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ χωρίου γυναῖκα κλαίουσαν.

— Ἄ, εἶδετε τὴν Ὀλδύναν καθ' ἐκάστην, τὴν αὐτὴν ὄραν. τὴν εὐρίσκει τις ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

— Διατί κλαίει οὕτω;

— Νὰ σὰς διηγηθῶ τὰς δυστυχίας τῆς! . . . ὦ! σπαράττεται ἡ ψυχὴ· μὴ μοι ἐπιβάλλητε τὸ θλιβερὸν αὐτὸ ἔργον. . . ἀνεσῆκωσθε τοὺς ὄμους του καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐβουνα ἀκόμη στιγμὰς τινὰς ἐν τῷ χωρίῳ, ἀλλὰ πάντας ὅσους ἠρώτησα, ἔδειξαν ὁμοίως ἐλαχίστην προθυμίαν νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν περιεργίαν μου. Ἦτο παντελῶς νύξ, καὶ ἐπιστρέφων ἐξ αὐτοῦ διέβην ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· ἡ Ὀλδύνα δὲν ἦτο πλέον. Ἀπεφάσισα νὰ ἐπανέλθω τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἵνα

λάβω νέας πληροφορίας περὶ ταύτης τῆς ἀτυχοῦς.

Τῷ ὄντι, τὴν ἐπαύριον κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εὐρισκόμην παρὰ τὸ κοιμητήριον περιμένων τῆς ἀφίξιν τῆς Ὀλδύνας. Ἐκάθησα παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς πύλης, καὶ περιελάβον μετὰ τὸ βλέμμα τὸν ὀρίζοντα, ὅστις ἀνέλιπτε τότε εἰς τὴν ὄρασίν μου τὸ μεγαλοπρεπέστατον θέαμα. Μετ' ὀλίγον παρετήρησα γυναῖκα πρὸς με διευθυνομένην· ἐκ τῆς στολῆς τῆς ἀνεγνώρισα τὴν Ὀλδύναν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διευθύνοντο πρὸς τὴν γῆν. Ἐβάδιζε βραδέως, καὶ ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἐξετάσω κάλλιον. Ἦτο γυνὴ τρικυνοταετῆς περὶπου, ἀλλὰ πρό πολλοῦ αἰ λύπου τῆς εἶχον ἐξαλείψῃ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς τὰ ἴχνη τῆς νεότητος· ἐν τούτοις χαρακτηριστικὰ ἐντελῶς κανονικὰ ἔμαρτύρουν ἀκόμη τὴν παρελθούσαν ὠραιότητα αὐτῆς. Ὅτε ἐπλησίασεν, ἠγείρον ἐπ' ἐμὲ τοὺς μεγάλους καὶ γλαυκοὺς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐκφοραστικούς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ μ' ἐχαίρετισε κατὰ τὸν τρόπον τῶν χωρικῶν μετὰ τὰς λέξεις ταύτας· Εὐλογημένος ἔστω ὁ θεός! Ἀπεκρίθη εἰς τὸν χαιρετισμὸν τῆς καὶ συνέδεσα εὐθὺς συνομιλίαν μετ' αὐτῆς. Κατ' ἀρχὰς ἀπεκρίθη εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου μετὰ δισταγμοῦ καὶ ἀκουσίας· ἀλλὰ παρατηρῶν ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ μετ' ἐμοῦ συνομιλία τῇ ἀπέβαινε ὀλιγώτερον ἐνοχλητικὴ, ἐτόλμησα νὰ τὴν ἐρωτήσω περὶ τῶν αἰτίων τόσον σταθεροῦ πένθους.

«Μὲ εἶδετε ἤδη; μὲ ἠρώτησεν ὀλίγον ἐκπληκτος.

— Σὰς εἶδον χθὲς τὴν ἑσπέραν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Ἐεῖ πηγαίνετε πάλιν σήμερον;

— Ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν αὐτῇ μοι εἶνε ἡ μόνη μου εὐχαριστήσις, ἡ μόνη μου παρηγορία.

— Καὶ τίς εἶνε ἡ αἰτία τῆς λύπης σας;

Ἄφησε νὰ ἐκφύγῃ βαθὺς ἀναστεναγμὸς, καὶ ἐπανέλαθε μετὰ μίαν στιγμὴν ἀναπαύσεως· «Ἡ δυστυχία μου γνωρίζεται ὑφ' ὄλου τοῦ χωρίου.»

— Ἐχάσατε, ἀκόμη νέα, τοὺς γονεῖς σας;

— Οἱ γονεῖς μου ἀπέθανον πρό πολλοῦ, ἀλλὰ τῆς ἀπωλείας των καίτοι οὕσης δι' ἐμὲ μεγάλης αἰτίας θλίψεων, ἐν τούτοις οὐχὶ δι' αὐτοὺς ῥέουσι τώρα τὰ δάκρυά μου.

— Ἴσως ὁ θεὸς σὰς ἀφῆρεσε πρόωρα τὰ τέκνα σας;

— Αὐτὸ θὰ ἦτο ἀληθῶς σκληροτάτη πληγὴ, ἀλλ' ὁ καιρὸς θὰ τὴν ἐμάλασσε.

— Τί ἔχετε λοιπὸν, καλὴ γυνή; Εἶπατέ μοι το· ἡ καρδία σας θ' ἀνακουφισθῇ, ὅταν μοι διηγηθῆτε τὴν αἰτίαν τῶν πόνων σας. Ἐὰν ἦσθε δυστυχῆς,

θὰ πρῶτον θά σ' ἐπ' ἐμοὶ νὰ πρῶτον τὴν τύχην σου.

— Δὲν πρόξενον τὴν θλίψιν μου ἢ πτωχία· χάρις τῷ Θεῷ, ἔχω πάν ὅτι μοὶ χρειάζεται ἵνα στριζώ τὴν ἀθλίαν ὑπαρξίν μου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ δυστυχία μου διεγείρει ἐν ὑμῖν τόση συμπάθειαν, θὰ σὰς τὴν διηγηθῶ τὰ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἐναρέτου ἀνθρώπου πίπτοντα δάκρυα δὲν τὴν ἀποζητήνουν.

Ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς γλῶσσης παραπλεύρων ἐμοῦ, ἀπέμαξε τὰ πλημμυροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς της δάκρυα καὶ ἤρξατο οὕτω τῆς διηγήσεώς της.

«Ὁ πατὴρ μου ἦτο εὐπορος γεωπόνος τοῦ χωρίου τούτου, πάντα τὰ τέκνα του ἀνετράφησαν ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀγάπῃ τῆς ἐργασίας. Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός μου ἐφρονεῖτο ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν τελευταίαν κατὰ τῶν Ῥώσων πόλεμον ἡμῶν· οἱ δύο ἄλλοι ἀποκατεστάθησαν εἰς τὰ πέριξ καὶ εἰς τὴν δεξιάν μου εἰς τὴν γεωργίαν· ἐγὼ μόνη ἔμεινα ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οἱ νέοι τοῦ τόπου μ' ἐθεώρουν ὡραίαν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ θερισμοῦ μὲ ἐρᾶν πρὸ πασῶν τῶν ἄλλων νεανίδων προετίμων νὰ χορεύωσιν. Ἦτο τότε εὐτυχέστατος καιρὸς! Οὐδαμῶς ἐγνώριζον τὴν θλίψιν, ὁ πατὴρ μου ποτὲ δὲν δυσηρεστεῖτο κατ' ἐμοῦ, καὶ ἡ μήτηρ μου ἦτο πάντοτε εὐχαριστημένη. Καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα ἐνησχολούμην εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ οἴκου, καὶ τὴν κυριακὴν παρεδιδόμην μεθ' ἀπλότητος εἰς ἃς αὕτη φέρει ἡδονάς. Πολλοὶ νέοι πλούσιοι καὶ καλοὶ προσεπάθησαν νὰ γίνωσιν εἰς ἐμὲ ἀρεστοί· τῆραι καλαὶ μοὶ προσνήθησαν· οἱ γονεῖς μου ἀπεκρινόντο συνήθως ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς.

«Οἱ ἀδελφοί μου εἶχον καταλίπει τὴν οἰκίαν πρὸ πολλοῦ, ὁ δὲ πατὴρ μου γέρον ἦδη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπακρέσῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν· εἶδε λοιπὸν ἐαυτὸν βεβιασμένον νὰ λάβῃ εἰς βοήθειαν ἐργάτην ἐκ τοῦ πλησίον χωρίου.

«Μοὶ φαίνεται ὅτι εὐρίσκουμαι ἀκόμη ἐν τῇ στιγμῇ εἰσῆλθεν ὁ Ἀδάμ εἰς τὴν οἰκίαν μας. Ἦτο κυριακὴ ὁ πατὴρ μου καὶ ἐγὼ ἐκαθήμεθα ἐν τῷ κήπῳ ὑπὸ τινὰ ἀπιδέα. Αἴφνης Φάγγ, ὁ πιστός μας φύλαξ, ἀρχεται νὰ ὑλακτῆ ὡραῖός τις νέος παρουσιάζεται καὶ μᾶς χαιρετᾷ με σέβας. Ἠρῳθρίασα ἀκουσίως βλέπουσα αὐτόν· συνωμίλησεν ἐπὶ πολὺ μετὰ τοῦ πατρὸς μου, εἰς δὲ ἤρρεσε παντελῶς· ἀλλ' ἤμην τόσον ἀφρημένη, ὥστε δὲν ἔλαβον τὸ ἐλάχιστον μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν των. Ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶδον τὸν Ἀδάμ δὲν εὗρον πλέον εὐχαριστήσιν εἰς τὸν γορόν· μόνον παρ' αὐτῷ ἤμην εὐτυχής· ὁ Ἀδάμ μὲ ἠγάπα ἐπίσης. . . Ἄλλὰ διατί νὰ ἐμβαίνω εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς λεπτομερείας; Καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ

ἀνάμνησις αὐτῶν μοὶ σπαράττει τὴν καρδίαν.

Οἱ γονεῖς μου ἠγνόουν ὅτι ἠγαπᾶμεθα ὁ ἕως μας ἦτο μυστικός· ὁ Ἀδάμ ἦτο πτωχός. . . ὅλη ἡ περιουσία του συνίστατο εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν του. Ἐὰν ὁ πατὴρ μου ἐμάνθανεν ὅτι πτωχὸς ὑπηρετῆς ἐτόλμα ν' ἀγαπᾷ τὴν κόρην του, θὰ τὸν ἀπεδίωκεν ἀμέσως τῆς ὑπηρεσίας του. Ἠγαπώμεθα λοιπὸν σιγηλῶς, καὶ ἤμεθα εὐτυχεῖς ἐν ταῦτοις ἡ σχέσις μας δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν κεκρυμμένη. Ἠθέλησαν νὰ μὲ ὑπανδρεύσωσι μὲ τὸν υἱὸν πλουσίου χωρικοῦ· θὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ σὰς ἐξηγήσω πόσον μᾶς ἐλύπησε τὸ σχέδιον τούτο, τὸν Ἀδάμ καὶ ἐμέ. Ἠ ἀπελπισία ἐπὶ τέλους μᾶς ἐνέπνευσε τολμηρὰν ἀπόφασιν, καὶ συνεφωνήθη ν' ἀποκαλύψωμεν τὸν ἔρωτά μας εἰς τὸν πατέρα μου. Ἀμφοτέρωι ὑπήγομεν νὰ τὸν εὕρωμεν ἢ καρδίᾳ μου ἐπαλλῆν ὑπὸ φόβου, καὶ τὸ αἶμά μου συνέβησε σφοδρῶς εἰς τὸ πρόσωπον μου. Ἐπέσαμεν εἰς τὰ γόνατά του, καὶ ὁ Ἀδάμ τῷ ὁμολόγησε πάντα. Ὁ καλὸς γέρον ἤκουσε μέχρι τέλους τοῦ λόγου του χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν διαρκούντος τούτου, βῆρος μέγιστον ἐθάρυνεν ἐπὶ τοῦ στήθους μου. Τέλος ὁ πατὴρ μου ἔλαβε τὸν λόγον· ὁ Ἀδάμ, σὲ ἐδέχθη ἐν τῷ οἴκῳ μου ὡς ὑπηρετήν, ἀλλὰ σὲ μετεχειρίζομαι ὡς υἱόν μου καὶ δὲν δύνασαι νὰ μεμφθῆς ἐμοῦ ὅτι σοὶ ἀπέτεινα ποτε δισάρεστον λόγον· καὶ εἰς πᾶσαν ἀνταμιοβίην ἔστρεψες τὴν κεφαλὴν τῆς κόρης μου!

«Ὁ πατὴρ μου ἐσιώπησεν· ἀνεσῆκως τὴν κόρην ἦτις ἐκάλυπτε τὸ μέτωπόν του, ὡσεὶ ἤθελε νὰ δεῖξῃ τὰς ρυτίδας αὐτοῦ. Ἠμεθα ἀκόμη γονυκλινεῖς πρὸ αὐτοῦ.

«Ἀδάμ, ἐπανελάβε, κακῶς ἀνεγνώρισες τὰ εὐεργετήματά μου, ἀλλὰ δὲν μέφομαι σοῦ· αἶμα νεότητος δύναται νὰ πρόξενῆσῃ πολλὰ κακά. Εἶσαι πένης ἀλλὰ εὐρωστος καὶ δραστήριος.

«Ὁ γέρον ἐσιώπησεν αὖθις. Ταύτην τὴν φορὰν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε κρατῶν τι ἐν τῇ χειρὶ.

«Εἶσαι ἐργατικός καὶ οἰκονόμος, ἐξηκολούθησεν ὁ πατὴρ μου ἀπευθυνόμενος πάντοτε εἰς τὸν Ἀδάμ· μετὰ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ καὶ καλὰς συμβουλὰς ὁ οἰκὸς σου θὰ εὐδαιμονήσῃ. Ὁ Θεὸς νὰ σὰς εὐλογῆσῃ, τέκνα μου, ὡς σὰς εὐλογῶ ἐγὼ αὐτὸς κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν· καὶ κλίνων ἐφ' ἡμῶν, μᾶς ἔδωκε τὴν εὐλογίαν του. Ἠμεθα ἀκόμη γονυκλινεῖς.— Λίβε, Ἀδάμ, ἰδοὺ τ' ἀναγκαῖα διὰ τὸν γάμον χρῆματα· φρόντισε περὶ τῶν προπαρασκευῶν.

«Αἱ λέξεις μᾶς ἔλειπον, ἵνα ἐκφρά-

σωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας· ἐχύνομεν δάκρυα χαρᾶς· καὶ ἡ μήτηρ μου ἐκλαίει μεθ' ἡμῶν.

«Ὁ Ἀδάμ ἐφρόντισε περὶ πασῶν τῶν λεπτομερειῶν τῆς τελετῆς, καὶ τὴν τρίτην μετὰ ταῦτα κυριακὴν ἡδυνήθημεν νὰ ἑορτάσωμεν τὸν γάμον μας. Αἱ νέαι χωρικαὶ μὲ εἶχον στολίσει πλουσίως, καὶ ποικιλόχροοι ταινίαι ἀνεμῖγνύοντο μὲ τοὺς ἐστρούχους τῆς κόρης μου. Ὁ Ἀδάμ εἶχεν ὥρατον ἐνδύμα ὅπως καινὸν κατὰ τὸν συρμὸν τοῦ τόπου (Karazya). Ὁλόκληρον τὸ χωρίον εὐρέθη εἰς τὴν διάβασίν μας, ὅτε ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν ἐπὶ ἀμαξίων, καὶ οἱ νέοι ἐφιπποὶ περικύκλουν τὴν ἀμαξίαν μας, κινῶντες εἰς τὸν ἀέρα μανδύλια ἐρυθρά. . . Ὁ ἱερεὺς ἦνωσε τὰς δύο χεῖράς μας. . . Ὁ Θεὸς μου, διατί οἱ κακοὶ συνέτριψαν ἐνώσιν, ἦν αὐτὸς ὁ οὐρανὸς εἶχεν εὐλογησῆ!

«Καθ' ὅλην τὴν ἱεράν τελετὴν δὲν ἔπαυσα κλαίονσα καὶ ὀλοῦζουσα· εὐδὲν ἠδύνατο νὰ μὲ καταπραύνη· ἐφρίνετο ὡσεὶ εἶχον τὸ προαισθημα δυστυχίματός τινος. Ἐξερχομένη τῆς ἐκκλησίας αἱ νέαι φίλαι μας ἠθέλησαν νὰ μὲ παρηγορήσωσι· μοὶ ἐπανελάμβανον τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν· ὁ στίς κλαίει κατὰ τὴν τελετὴν γελαῖ μετὰ τὸν γάμον. Παντοδύναμε Θεέ! δώδεκα ἔτη παρήλθον ἤδη καὶ δὲν ἐγέλασα ἀκόμη ἅπαξ. . . Ἀνέβημεν εἰς τὸ ὄχημα· οἱ νέοι ἐπυροβόλουν μετὰ ὅπλα των καὶ ἐξέβαλλον κραυγὰς χαρᾶς πρὸς τιμὴν τοῦ νέου ζεύγους. Ἠκλαυσα ἀκόμη καθ' ὅλον τὸν δρόμον τόσον ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀδάμ ἐθλίβη. Εἰσῆλθοντες εἰς τὴν αὐλήν· ἀλλ' ὁ Φάγγ, ὅστις ἔχαιρε πάντοτε ἐν τῇ ἀφίξει μας, δὲν ἐκινήθη ἐκ τῆς γωνίας του καὶ ἐξέβαλε πενήθιμους κραυγὰς. Οὐδεὶς παρετήρησε τούτο· πάντες ἐψάλλον καὶ ἦσαν παραδεδουμένοι εἰς τὴν χαρὰν. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ θανάσιμου φοβίης. Ἠ μουσικὴ ἐπαιζεν ἐν τοῖς κομφῶς κεκοσμημένοις θαλάμοις· ὁ χορὸς ἤρξατο μετ' ὀλίγον· ἠνοίξαμεν δ' αὐτὸν ἐγὼ μετὰ τὸν Ἀδάμ. Οἱ γέροντες γονεῖς, καθήμενοι πέριξ τραπέζων πλήρων ἀγγείων ὑδρομέλιτος, συνωμίλουν ἑαυτοὺς περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀλλ' ἦσαν σύμφωνοι νὰ λέγωσιν ὅτι ποτὲ δὲν εἶδον ζεύγος ἄλλιον ἡμοιοῦμένον. Ὁ χορὸς καὶ ἡ μουσικὴ διεσκέδασαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν θλίψιν μου καὶ ἐγενόμην λίαν εὐθυμος. Οὕτω παρήλθον ἡ ἑσπερὶς· τέλος ἡ μουσικὴ ἐσίγησε καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἐψάλαν χαρμώσυνα ᾄσματα. Αἱ νέαι χωρικαὶ μ' ἀπήγαγον τότε, ἵνα μ' ἀφαιρέσωσι τὸν νέον κόρη στέφανόν μου Ὁ Φάγγ, ὅστις ἦτο ἡσυχος, εἰς τότε, ἐκινήθη αἴφνης καὶ ἐτινάχθη εἰς τὴν αὐλήν, ὑλακτῶν

ἰσχυρῶς ἕκαστος ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον. Τὴν αὐτὴν στιγμήν ἡ θύρα ἀνοίγεται, στρατιῶται παρουσιάζονται· Εἰσὶ τόσον πολυάριθμοι, ὅστε τὸ οἶκημα πληροῦται εὐθὺς ἐξ αὐτῶν. Οἱ πατέρες μας ἐγείρονται, πίνουσιν εἰς ὑγείαν των καὶ τοὺς προσκαλοῦσι νὰ συμμερισθῶσι τῶν διαχύσεων μας. Δὲν ἀπεκρίθησαν τίποτε· ἦσαν Γερμανοί. Οἱ πολωνοὶ χωρικοὶ δηλοῦσι συνήθως οὕτω τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ Πρώσους. Ἠρκέσθησαν νὰ περιεργασθῶσι τοὺς ἐκεῖ παρόντας νέους, ἔπειτα, αἴφνης, ὀρμῶσιν ἐπ' αὐτοὺς, προσπαθοῦντες νὰ τοῖς δέσωσι τὰς χεῖρας διὰ σχοινίων. Οἱ ἡμέτεροι ὑπερήσπισαν ἑαυτοὺς θαρβαλέως, ἀλλ' οἱ στρατιῶται ἦσαν τόσον πολυάριθμοι, ὅστε πᾶσαι αἱ προσπάθειαι των ἐγένοντο μάταιαι. Οἱ νέοι ἐδέθησαν πάντες, καὶ ὁ Ἀδάμ δὲ μετ' αὐτῶν. Τότε ὁ πατὴρ μου ἔλαβε κατὰ μέρος ἕνα τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῷ προσήνεγκεν ἀγγελίαν πλήρες ταλλήρων εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ἐλευθερίας του. Ὁ ἀξιωματικὸς ἔστρεψε τὸν μύστακά του, ἔλαβε τὰ τάλληρα, καὶ... ἐκράτησε τὸν σύζυγόν μου. Ἀμέσως οἱ βάρβαροι ἀπήγαγον τοὺς δεσμώτας των ἔξω τοῦ χωρίου.

— Ἦσαν στρατιῶται αὐστριακοὶ στρατολογούμενοι οὕτω ἐν Πολωνίᾳ· ἀθλιος τρόπος διὰ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἔχειν ὑπερασπιστάς!

«Ἐκτότε δὲν εἶδον πλέον τὸν ἐμὸν Ἀδάμ... ἡ εὐδαιμονία ἐχάθη διὰ παντός... Δὲν ἤξεύρω ἂν ὑπάρχη ἀκόμη... Ἀγνοῶ ἂν μαραίνεται εἰς ξένα δεσμὰ ἢ ἂν ἐφονεύθη ἐν τινι μάχῃ. Πᾶν ἔτος ἐπανέρχονται τινες τῶν ἀδελφῶν μας εἰς τὸ χωρίον· τέκνα

ἐπανεύρον τοὺς πατέρας των, γυναῖκες τοὺς ἀνδρας των, ἐγὼ περιμένω πάντοτε τὸν ἐμὸν...»

Ἐσιώπησεν, ἐκαλύψατο τοὺς ὀφθαλμούς της μετὰ τὰς χεῖράς της καὶ δὲν ἤκουσα πλέον ἢ ὀλοθυγμούς πνιγμένους. Ἐπρεπε νὰ προσπαθῶ νὰ τὴν παρηγορήσω;... Τί θὰ ἠδύναντο λέξεις ἄνευ ζωῆς ἐπὶ καρδίας ἐσπαρχυμένης ὑπὸ τῆς ἀτυχίας;... Δὲν τὴν διέκοφα, ἀλλὰ πικρὰ δάκρυα οἴκτου καὶ ἀγανακτήσεως ἐπλημμύρησαν τὰς παρειάς μου.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν ἡ θλίψις της ἐφάνη πρᾶυνθεῖσα· τότε ἐξηκολούθησεν οὕτω·

«Δὲν θὰ τὸν περιμείνω πλέον ἐπὶ μακρόν· οἱ γονεῖς μου ἀπέθανον· θὰ τοὺς ἀκολουθῶ μετ' ὀλίγον· μακροτέρα διαμονὴ ἐπὶ τῆς γῆς θὰ μοι ἦτο ἀφόρητος.»

Βαθὺς στεναγμὸς ἐξέφυγε τοῦ στήθους... Ἀπεχαιρέτισα αὐτήν.

Ἡ διήγησις αὐτῆ ἔκαμιν ἐν ἐμοὶ βαθυτάτην ἐντύπωσιν. Ἐβλεπον ἐν αὐτῇ νέον παράδειγμα τῶν σκληροτήτων, ἃς οἱ γείτονές μας οὐδέποτε ἐπαύσαντο ἐξασκούμεντες ἐφ' ἡμῶν. Δὲν ὑπάρχει μία μόνη γωνία τοῦ δυστυχῆς τόπου μας, ἥτις νὰ μὴ εἶνε, χάρις εἰς αὐτοὺς, ποτισμένη μετὰ δάκρυα τῶν τέκνων τῆς Πολωνίας!

(Ἐπεται τὸ τέλος) ΝΙΚ. ΚΛΕΙΝΙΑΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐπεθύμουν, ἔλεγεν ἡμέρα τινὶ συγγραφεὺς λίαν μέτριος τῷ Πιρῶν, νὰ ἐπιχειρήσω ἔργον, τὸ ὅποιον οὐδεὶς

ποτε ἐπεχείρησεν, οὔτε θὰ ἐπιχειρήσῃ. —Γράψε τότε τὸν ἔπαινόν σου, τῷ ἀπεκρίθη ὁ Πιρῶν.

Προσῆγαγόν ποτε εἰς ληξιαρχικὸν γραφεῖον παιδίον τριετὲς, ὅπως τὸ ἐγγράψωσιν εἰς τὸ βιβλίον τῶν γεννήσεων. Ὁ ὑπάλληλος πιστὸς εἰς τὴν ἔξιν τοῦ τύπου ἔγραψεν οὕτω: «Σήμερον κτλ. ἐκ τοῦ τάδε καὶ τῆς δεῖνα, ἐκ νομίμου γάμου ἐγεννήθη παιδίον τριετὲς.»

Ὁ διάσημος κωμικὸς ποιητὴς Σέριδαν εἶχεν ιδιόκτητον θέατρον, τὸ ὅποιον κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς. Ὁ Σέριδαν ἐρχεται εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος καὶ βεβαιοῦται περὶ τῆς καταστροφῆς ὅλης τῆς περιουσίας του. Εἰσέρχεται εἰς καφενεῖον καὶ ζητεῖ ἀναψυκτικόν τι. «Σέριδαν, τῷ λέγει τις, ὁποία ἀδιαφορία! — Πῶς, ἀπαντᾷ οὗτος, δὲν δύναται τις νὰ λάβῃ ποτῆριον οἴνου παρὰ τὴν ἐστίαν του.

Λόρδος ἀρχιδικαστὴς εἶδε ποτε ὀδηγούμενον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου του δυστυχῆ τινα κατηγορούμενον ἐπὶ κλοπῇ, τὸν ὅποιον ἀνεγνώρισεν ὡς συμμαθητὴν του. Θέλων νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἀρχαίων συντρόφων του τὸν ἐρωτᾷ, ἂν γνωρίζῃ τί ἀπέγειναν: «Ἄχ, μιλόρδε, ἀπαντᾷ ὁ κλέπτης· ὅλοι ἐκρημάσθησαν ἐκτὸς ὑμῶν καὶ ἐμοῦ».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ γλυκυτάτου τῶν γάλλων μυθιστοριογράφου Ἰωσήφ Μερῦ

Τιμᾶται δρ. 5.

Εἰς τοὺς ΠΡΟΠΛΗΡΟΝΟΝΤΑΣ ἐτησίαν ἢ τοῦλάχιστον ἐξαμηνιαίαν
συνδρομὴν τοῦ νέου περιοδικοῦ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

τὸ ὡραῖον τοῦτο μυθιστόρημα δίδεται

ΔΩΡΕΑΝ